

IZVJEŠTAJ O KVALITETI ZA STATISTIČKO ISTRAŽIVANJE

Izvještaj o lukama nautičkog turizma (TU-18)
za 2023.

Organizacijska jedinica: Služba statistike turizma

Priredile: Ivana Brozović i Jasna Perko

listopad 2024.

0. Osnovne informacije

- Svrha, cilj i predmet istraživanja**

Svrha statističkog istraživanja jest praćenje kapaciteta, broja plovila na stalnom vezu i u tranzitu prema zastavi i duljini plovila u lukama nautičkog turizma i drugim objektima za pružanje usluge veza i smještaja plovnih objekata te popunjenošti (zauzetost) i ostvareni prihod luka nautičkog turizma i drugih objekata za pružanje usluge veza i smještaja plovnih objekata. Rezultati ovog istraživanja daju osnovne pokazatelje potrebne za analizu turističkih kretanja u lukama nautičkog turizma u Republici Hrvatskoj. Jedinice promatranja jesu luke nautičkog turizma: sidrišta, privezišta, suhe marine, marine i odlagališta plovnih objekata.

- Izvještajno razdoblje**

Kalendarska godina

- Pravni akti i drugi sporazumi**

Na nacionalnoj razini:

Zakon o službenoj statistici (NN, br. 25/20. i 155/23.)

Zakon o pružanju usluga u turizmu (NN, br. 68/07., 88/10., 30/14., 89/14. i 152/14.)

Pravilnik o razvrstavanju i kategorizaciji luka nautičkog turizma (NN, br. 142/99., 47/00., 121/00., 45/01., 108/01. i 72/08.)

Pravilnik o kategorizaciji luka nautičkog turizma i razvrstavanju drugih objekata za pružanje usluge veza i smještaja plovnih objekata (NN, br. 120/19.)

- Sustav klasifikacija**

U istraživanju se koriste sljedeće klasifikacije/šifrarnici:

Šifrarnik vrsta luka nautičkog turizma

Šifrarnik zemalja

Šifrarnik duljine plovila

Teritorijalni ustroj na temelju Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (NN, br. 86/06., 125/06., 16/07. i 145/10.).

- Statistički pojmovi i definicije**

Nautički turizam jest ploidba i boravak turista (nautičar ili putnik) na plovnim objektima (motorne jahte, jahte na jedra, brodica i ostalo) za osobne potrebe ili gospodarsku djelatnost i boravak u lukama nautičkog turizma radi odmora, rekreativne i krstarenja.

Marina je dio posebno izgrađenoga i uređenoga morskoga ili vodnog prostora i obale za pružanje usluge veza, smještaja turista u plovnim objektima i ostalih usluga potrebnih turistima. U marinama se pružaju usluge pića, napitaka i prehrane. Marine i drugi objekti za pružanje usluge veza i smještaja plovnih objekata razvrstavaju se u vrste, a marine se i kategoriziraju.

Sidrište (nautičko sidrište) je dio morskoga ili vodnog prostora pogodan za sidrenje plovnih objekata i opremljen napravama za sigurno sidrenje.

Privezište (nautičko privezište) je dio posebno izgrađenoga morskoga ili vodnog prostora i dio za pružanje usluge veza.

Suha marina jest dio ograđenoga i uređenoga kopna za pružanje usluga smještaja plovnih objekata na suhom te pružanje usluga transporta, spuštanja plovnog objekta u vodu i dizanja plovnog objekta iz vode. U suhoj marini mogu boraviti turisti, može se obavljati priprema plovnog objekta za ploidbu i mogu se pružati usluge pića, napitaka i prehrane.

Odlagalište plovnih objekata jest dio ograđenoga i uređenoga kopna za pružanje usluge odlaganja plovnih objekata na suhom te pružanje usluge transporta, spuštanja plovog objekta u vodu i dizanja plovog objekta iz vode. U vrsti odlagalištu plovnih objekata ne mogu boraviti turisti i u njemu se ne može obavljati priprema plovog objekta za plovidbu.

Akvatorij je površina mora luke nautičkog turizma s pripadajućim gatovima (bez kopnenog dijela).

Vez u moru dio je morskog prostora u kojem se može smjestiti plovni objekt.

Razvijena obala za privez plovila jest uređeni dio obale na kojem se plovni objekt može privezati (gatovi s vezovima).

Prostor za smještaj plovila na kopnu jest uređena površina za odlaganje (smještaj) plovila.

Mjesto na kopnu dio je prostora na kopnu gdje se može smjestiti plovni objekt.

Motorna jahta jest plovilo na motorni pogon za razonodu, sport ili rekreaciju koje prema uobičajenim pomorskim uzancama ima kabinu s najmanje dva ležaja, zahod i uređaj za kuhanje.

Jahta na jedra jest plovni objekt za razonodu, sport ili rekreaciju čije je osnovno pogonsko sredstvo vjetar. Raspolaže kabinom s najmanje dva ležaja, zahodom i uređajem za kuhanje.

Ostala plovila jesu čamci (drveni, plastični, gumeni i sl.) duljine 3 m i više ili duljine manje od 3 m ako imaju motor. Tu pripadaju i gliseri ako ne ispunjavaju uvjete za razvrstavanje u jahte.

Popunjenoš kapaciteta vezova u moru iskazuje se kao odnos zauzetih i raspoloživih vezova u moru, uzimajući u obzir kalendarske dane u mjesecu. Podatak je izražen kao postotak.

Popunjenoš kapaciteta vezova na kopnu iskazuje se kao odnos zauzetih i raspoloživih vezova na kopnu, uzimajući u obzir kalendarske dane u mjesecu. Podatak je izražen kao postotak.

Popunjenoš kapaciteta vezova (brod dana) prema stalnom ugovoru u moru iskazuje se kao odnos zauzetih vezova u moru prema stalnom ugovoru i raspoloživih vezova u moru. Podatak je izražen kao postotak.

Popunjenoš kapaciteta vezova (brod dana) prema stalnom ugovoru na kopnu iskazuje se kao odnos zauzetih vezova na kopnu prema stalnom ugovoru i raspoloživih vezova na kopnu. Podatak je izražen kao postotak.

Pod prihodom se iskazuju samo oni prihodi (isključujući PDV) koje ostvaruje luka nautičkog turizma i drugi objekti za pružanje usluge veza i smještaja plovnih objekata (iznajmljivanjem vezova te ostalim uslugama koje sama obavlja, npr. servisne usluge, usluge iznajmljivanja plovila, prodaja robe i ugostiteljske usluge).

- **Statistička jedinica**

Statističku jedinicu u ovom istraživanju čine sve aktivne luke nautičkog turizma: sidrišta, privezišta, suhe marine, marine i odlagališta plovnih objekata.

- **Statistička populacija**

Statističku populaciju u ovom istraživanju čine luke nautičkog turizma koje obuhvaćaju ove vrste: sidrišta, privezišta, suhe marine, marine i odlagališta plovnih objekata.

1. Relevantnost

1.1. Korisnici podataka

Nacionalni korisnici: Ministarstvo turizma i sporta, Hrvatska turistička zajednica, lokalne turističke zajednice, Institut za turizam, županijske gospodarske komore, ekonomski analitičari, znanstvenici, mediji te javnost

Interni korisnici: Sektor makroekonomskih statistika

1.1.1. Potrebe korisnika

Istraživanje zadovoljava potrebe korisnika.

1.1.2. Zadovoljstvo korisnika

Prvo istraživanje o zadovoljstvu korisnika provedeno je u 2013., zatim u 2015., a posljednje je provedeno potkraj 2022. Rezultati istraživanja mogu se provjeriti na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku <https://dzs.gov.hr/istaknute-teme-162/kvaliteta/istrazivanja-o-zadovoljstvu-korisnika/1752>.

1.2. Potpunost

Istraživanje obuhvaća sve varijable koje su propisane pravnom osnovom.

1.2.1. Stopa potpunosti podataka

Stopa potpunosti podataka jest: 100%.

2. Točnost i pouzdanost

2.1. Uzoračka pogreška

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.1.1. Pokazatelji uzoračke pogreške

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.2. Neuzoračka pogreška

Neuzoračka pogreška pojavljuje se u obliku pogreške mjerena, pogreške u obradi podataka i pogreške neodgovora.

2.2.1. Pogreška obuhvata

Istraživanje se temelji na punom obuhvatu. Podaci se prikupljaju od izvještajnih (statističkih) jedinica koje imaju rješenja od Ministarstva turizma za vrstu marina ili rješenje od upravnih odjela pri županijama odnosno upravnog tijela Grada Zagreba nadležnog za poslove turizma za ove vrste: sidrišta, privezišta, suhe marine i odlagališta plovnih objekata.

2.2.2. Stopa nadobuhvata

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.2.3. Pogreška mjerena

Tijekom statističke obrade pristiglih obrazaca podataka provodi se logičko-računska kontrola prema utvrđenim algoritmima za pojedine vrste pogrešaka. Moguće pogreške unosa i izračuna kontroliraju se i ispravljaju putem logičko-računske kontrole prema utvrđenim algoritmima za pojedine vrste pogrešaka.

2.2.4. Pogreška neodgovora

Pogreška neodgovora prikazuje koliko statističkih jedinica nije ispunilo obrazac, odnosno podatke o broju luka nautičkog turizma koje nisu prihvatile sudjelovanje u istraživanju.

2.2.5. Stopa neodgovora jedinice

Stopa neodgovora iznosila je 0,8%.

2.2.6. Stopa neodgovora na određenu varijablu

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.2.7. Pogreška obrade

Tijekom statističke obrade podataka dobivenih od izvještajnih jedinica provodi se logičko-računska kontrola prema utvrđenim algoritmima za pojedine vrste pogrešaka. Moguće pogreške obrade kontroliraju se usporedbom s prethodnim razdobljima.

2.2.8. Stopa imputacije

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.2.9. Pogreška izbora modela

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.3. Revizija podataka

2.3.1. Politika revizije podataka

Na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku na poveznici [https://dzs.gov.hr/Opća revizijska politika DZS-a](https://dzs.gov.hr/Opća_revizijska_politika_DZS-a) korisnici statističkih podataka obaviješteni su o revizijama.

2.3.2. Praksa revizije podataka

U Priopćenjima se objavljaju konačni podaci. Neplanirane revizije prouzročene događajima koje nije bilo moguće predvidjeti i na koje nije bilo moguće unaprijed utjecati (naknadne promjene u izvorima podataka ili naknadno utvrđene pogreške u prethodno dostavljenim podacima) u pravilu se diseminiraju u najkraćemu mogućem roku.

2.3.3. Prosječna veličina revizije podataka

Pokazatelj se za ovo istraživanje ne izračunava.

2.4. Desezoniranje

Pokazatelj se za ovo istraživanje ne izračunava.

3. Pravodobnost i poštovanje rokova objavljivanja

3.1. Pravodobnost

3.1.1. Pravodobnost prvih rezultata

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

3.1.2. Pravodobnost konačnih rezultata

Pravodobnost konačnih rezultata jest do 120 dana nakon isteka referentnog razdoblja ($T + 120$).

3.2. Poštovanje rokova objavljivanja

3.2.1. Poštovanje rokova objavljivanja

Podaci su objavljeni točno na datum najavljen u Kalendaru objavljivanja statističkih podataka.

4. Pristupačnost i jasnoća

Podaci i Metodološka objašnjenja dostupni su u statističkim publikacijama u elektroničkom obliku, na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku te pružanjem informacija/podataka telefonom i elektroničkom poštom. Načini i rokovi objavljivanja nalaze se u Kalendaru objavljivanja statističkih podataka i Programu publiciranja.

4.1. Priopćenja

Nautički turizam – Kapaciteti i poslovanje luka nautičkog turizma u 2023.

Poveznica: [NAUTIČKI TURIZAM - Kapaciteti i poslovanje luka nautičkog turizma u 2023.](#)

4.2. Mrežna baza podataka

Mrežne (on-line) baze podataka za istraživanje Nautički turizam – Kapaciteti i poslovanje luka nautičkog turizma u 2022. objavljene su na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku u području baze podataka, Turizam, poveznica: [PX-Web - Odaberi tablicu \(dzs.hr\)](#).

Podaci su dostupni na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku pod nazivom Statistika u nizu.

Poveznica: [Statistika u nizu | Državni zavod za statistiku \(dzs.hr\)](#)

4.3. Pristup mikropodacima

Uvjeti prema kojima određeni korisnici mogu imati pristup mikropodacima propisani su [Pravilnikom o uvjetima i načinu pristupa i korištenja povjerljivih statističkih podataka Državnog zavoda za statistiku za znanstvene svrhe](#) (NN, br. 5/23.). Mikropodaci se ne objavljaju.

4.4. Dokumentacija o metodologiji

Metodološka objašnjenja objavljena su u Priopćenjima, a sadržavaju svrhu istraživanja, pravnu i metodološku osnovu, jedinice promatranja, obuhvat, izvore i metode prikupljanja podataka te definicije. Osnovna Metodološka objašnjenja dio su svakog Priopćenja.

5. Usklađenost i usporedivost

5.1. Koeficijent asimetričnosti zrcalnih statistika

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

5.2. Usporedivost tijekom vremena

Serija podataka raspoloživa je od 1992. Izvor podataka jest redovito istraživanje Nautički turizam – Kapaciteti i poslovanje luka nautičkog turizma (TU-18), koje se provodilo izvještajnom metodom dva puta godišnje od 1992. do 2004., a od 2005. provodi se u godišnjoj periodici.

Podaci o kapacitetu i prometu luka nautičkog turizma usporedivi su s prethodnim godinama.

5.3. Usklađenost kratkoročnih i godišnjih statistika

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

5.4. Usklađenost s podacima nacionalnih računa

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

5.5. Usklađenost s podacima iz administrativnih izvora

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

6. Trošak i opterećenje

6.1. Trošak

Pokazatelj se za ovo istraživanje ne izračunava. Podaci su prikupljeni internetom upotrebom mrežnog upitnika uz podršku računala te se obrađuju u aplikaciji Survey Processor. Troškovi proizvodnje i obrade minimalni su u odnosu na količinu obrađenih podataka.

6.2. Opterećenje

Podaci su prikupljeni internetom upotrebom mrežnog upitnika uz podršku računala. Medijalno vrijeme prikupljanja potrebnih podataka i ispunjavanje obrasca koje su obavljale izvještajne jedinice iznosilo je 45 minuta.